

Grundläggande granskning: Socialnämnden

Kalix kommun
Februari 2021

Michaela Nyman
Jonathan Melkko

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har socialnämndens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2020.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2020. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor".

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har 2020-02-26 § 9 antagit verksamhetsplan 2020.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har 2020-02-26 § 10 antagit budget för sin verksamhet. Budget år 2020 uppgår till 435 496 tkr.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Från KFs budgetdokument 2020 framgår, utöver de två kommunövergripande målen, fyra mål för nämndens verksamhet: <ul style="list-style-type: none"> • Att öka möjligheten att bo kvar hemma. • Att öka användningen av evidensbaserad praktik. • Att öka det nära ledarskapet som är väl förankrat i verksamheten och med medarbetare som är delaktiga och har inflytande över sitt arbete. • Att minska utanförskapet.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Från KFs budgetdokument 2020 framgår ett kommunövergripande mål med betydelse för god ekonomisk hushållning: <ul style="list-style-type: none"> • Anpassa resurserna efter jämförbara nyckeltal, för kommungruppen
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Samtliga mål har indikatorer som är uppföljningsbara

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Gul Nämnden har inte upprättat egna direktiv för rapportering. Från kommunens budgetdokument framgår att: <ul style="list-style-type: none">• Uppföljningen av nämndernas driftföljsamhet samt avvikelser mot budgeterat resultat genomförs månatligen, dock ej per den sista januari samt den sista juli. Dessa uppföljningar redovisas till kommunstyrelsen.
	b) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?	Gul Rapportering av driftföljsamhet har skett till nämnd enligt direktiv. Redovisning av driftföljsamhet har även skett till styrelsen. Genom protokollgranskning ses att nämnden löpande under året fått ekonomisk och verksamhetsmässig rapportering.
	c) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön Såväl ekonomisk som verksamhetsmässig rapportering fokuserar på måluppfyllelse och resultat. Nämnden har i september, oktober och december fått återrapportering om de åtgärder för budget i balans som nämnden beslutat om under år 2019.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	d) Vidtar nämnden åtgärder för att nå måluppfyllelse?	Grön	<p>Nämnden får löpande rapportering avseende verksamhet, ex-vis en verkställda beslut/gynnande beslut/information FC.</p> <p>Protokollgranskning visar att nämnden får del av faktorer som kan påverka resultatet samt beslutar om åtgärder för budget i balans. Bl. a åtgärder inom arbetsmarknad och integration med en beräknad effektivisering på 825 tkr.</p> <p>I sammanhanget bör revisionens fördjupade grundläggande granskning av socialnämnden beaktas.</p>
	e) Är nämndens åtgärder tillräckliga för att nå måluppfyllelse?	Grön	Nämnden har nått måluppfyllelse för antagna verksamhetsmål. Vidare har nämnden under året prognostiserat ett ekonomiskt underskott, där vidtagna åtgärder har fått effekter på nämndens ekonomiska resultat.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	<p>I delårsrapport per augusti 2020 framgår måluppfyllelse för nämndens 4 mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uppnått = 1 st • Uppnått till större del = 3 st
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	<p>Årets resultat visar på ett överskott om +348 tkr. Nämndens visar på ett väsentligt bättre resultat jämfört med helårsprognos per december (-7 mnkr).</p> <p>KF:s antagna mål för ekonomin/god ekonomisk hushållning bedöms uppnås till större del.</p>

Avslutning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Nämnden kan i rimlig grad verifiera att nämndens verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under 2020.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	<p>Nämnden kan i rimlig grad verifiera att nämndens verksamhet har bedrivits på ett för ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under 2020. Årets resultat visar på ett överskott om +348 tkr. Nämndens visar på ett väsentligt bättre resultat jämfört med helårsprognos per december (-7 mnkr).</p> <p>KFs mål för god ekonomisk hushållning bedöms uppnås till större del.</p>
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>	Gul	<p>Nämnden kan i rimlig grad verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2020.</p> <p>Bedömningen baseras på att det finns antagna mätbara mål för verksamhet och ekonomi men att det från nämnden saknas egna direktiv för rapportering. Dock ses det som positivt att nämnden erhåller regelbunden rapportering avseende verksamhet och ekonomi samt har vidtagit åtgärder som har gett effekter på måluppfyllelse och resultat.</p> <p>Bedömningen baseras även på bedömning av intern kontroll från fördjupade revisionsgranskningar.</p>
Rekommendationer		

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Att med hänsyn till årets ekonomiska utveckling, fortsatt bevakar och arbetar med åtgärder för att vidhålla en budget i balans.

Övrigt

Särskilda iakttagelser/frågor till nämnden	Noteringar
<p>6. Revisionsgranskning: Kommunens jämställdhet- och mångfaldsarbete.</p> <p>I vilken utsträckning har beslutade åtgärder blivit genomförda?</p>	<p>Nämnden behandlade rapporten 2020-04-29 §55. Följande beslut fattades:</p> <ul style="list-style-type: none">- Socialnämnden, i sin verksamhetsplanering, säkerställer att det finns tydliga målsättningar för jämställdhet och mångfald.- Socialnämnden säkerställer uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.
<p>7. Revisionsrapport: Socialnämndens hantering av intäkter och avgifter.</p> <p>Hur ser nämnden på granskningens resultat och rekommendationer?</p>	<p>Nämnden behandlade rapporten 2020-05-19 § 73. Nämnden beslutade att ta till sig revisorernas rekommendationer och fortsätta arbeta med det framledes genom att ge socialchefen uppdrag att:</p> <ul style="list-style-type: none">- systematisera internkontrollen av ansvarsområdena avgifter och intäkter inkluderat analys och riskbedömning och återsrapportera till socialnämnden senast 9 december 2020. <p>Utifrån genomförd analys kommer nämnden därefter att pröva</p> <ul style="list-style-type: none">- om dessa områden ska finnas med i kommande års internkontrollplan,- hur den politiska styrningen kan utvecklas när det gäller riktade statsbidrag, samt- om tillämpade rutiner vid bevakning, ansökan och rekvirering av riktade statsbidrag i högre grad ska dokumenteras.

Särskilda iakttagelser/frågor till nämnden	Noteringar
<p>8. Revisionsrapport: BUPs samverkan med socialtjänst och skola.</p> <p>I vilken utsträckning har beslutade åtgärder blivit genomförda?</p>	<p>Nämnden har 2020-09-22 §103 behandlat rapporten. Följande svar lämnades: Socialnämnden fortsätter att arbeta med PwC:s rekommendationer genom att:</p> <ul style="list-style-type: none">- utarbeta lokala mål för samverkan kring barn och unga, samt tydliggöra hur detta ska genomföras.- säkerställa att socialtjänstens medarbetare har kännedom om innehållet i den aktuella överenskommelsen för samverkan kring barn och unga som finns antagen (Norrbus).- säkerställer att uppföljning och utvärdering av samverkan kring barn och unga sker i tillräcklig omfattning, med fokus på att verifiera att önskade effekter och resultat uppnås.- identifier brister och vidtar åtgärder i syfte att ge förutsättningar för en god samverkan kring barn och unga.- att uppföljning av ärendet ska redovisas till socialnämnden i maj 2021. <p>Vid hearing med nämnden framgick att nämndens verksamhet behöver arbeta vidare med att utveckla samverkan vilket legat still på grund av pandemin. Rapportering av förvaltningens fortsatta arbete och verkställighet av ovan åtgärder planeras ske i maj 2021.</p>
<p>9. Hur ser nämnden på förutsättningarna för verksamhet och ekonomi inför närmast kommande år?</p>	<p>Vid hearing med nämnden framgick att det finns utmaningar, särskilt kopplat till rådande pandemi. En utmaning är att det finns fler äldre med behov av vård och omsorg och boende som behöver tillgodoses. Vidare är IFOs verksamheter ekonomiskt ansträngda.</p> <p>Våld i nära relationer samt missbruk är ett problem inom kommunen. Detta kommer att kräva förebyggande insatser framgent. Kommande fokus för nämnden kommer att ligga på vaccinering samt att klara av att hantera verksamheterna i takt med den ökande smittspridningen.</p>